

VERDENS EVANGELISERING I DETTE SLEKTLEDD!

av

O. G. MYKLEBUST

To-tre generasjoner er gått i graven siden dette løsen ble først lansert, — og det er flere hedninger i verden i dag enn noensinne før!

Så lød altså denne flammende appell forgjeves? Så var dette motto altså et feilgrep? Et uttrykk for åndelig overspenthet, ja, kanskje bent fram for «amerikansk idealisme»?

På ingen måte! Historisk og faktisk har slagordet «Verdens evangelisering i dette slektledd» spilt en veldig rolle. Under denne fane flokket skarer av kristne studenter seg i slutten av forrige og de første årtier av dette århundre. Vi sikter til «frivilligbevegelsen», denne merkelige og mektige åndsrørsle blant akademisk ungdom som verdensmisjonen står i slik dyp takknemlighetsgjeld til. I løpet av de første femti år i sin historie skaffet denne bevegelse kirkene i vesten 16 000 arbeidere til evangeliserings-verket i fremmede verdensdeler.

Vi «kontinentale» kristne har imidlertid aldri kunnet riktig forsones oss med dette løsen. Ja, vi har til dels tatt skarp avstand fra det. Gud har det ikke så travelt som dere rastløse, aktive angelsaksere! Gud tenker og handler i sekler, ikke i generasjoner, enn si i én generasjon! Og bortsett fra dette er det — når en ser realistisk på saken — rett og slett umulig å evangelisere verden i vårt slektledd! Slik argumenterte vi. Og vi mente vi gjorde det med full rett.

Men har vi nå også forstått hva løsenet innebærer? Allerede den ting at slike nøkterne misjonsledere som John R. Mott, Robert P. Wilder og J. H. Oldham gikk aktivt inn for det, burde ha manet til ettertanke. La oss like godt innrømme det straks: Vi har ikke grepet den virkelige mening med det!

Verdens evangelisering i dette slektledd! — med dette motto har en aldri villet si at det er mulig i løpet av tredve år eller så å kristne folkene. Tanken bak mottoet — slik f. eks. Wilder og Mott har tolket det for oss — var denne: Hver generasjon av kristne har ansvar for at den generasjon av ikke-kristne som lever samtidig med den, får høre evangeliet. Løsenet betyr at hvert eneste menneske i verden må få anledning til å lære Jesus Kristus å kjenne som sin personlige frelser og herre. Verdens evangelisering er imidlertid ikke et menneskelig foretagende. Det er fra først til sist Guds verk, Åndens og Ordets gjerning, et arbeid i tro og bønn . . .

Nettopp slik forklarer Mott vårt tema i en tale han holdt om det i 1900. Men han sier også noe mere. Det er mulig, hevder han, å evangelisere verden i *dette* slektledd. Verden i dag — altså for 50—60 år siden — er på en egen måte blitt forberedt av Gud selv for utbredelsen av budskapet. Han viser til utforskningen av de fremmede verdensdeler og det inngående kjennskap vi nå har til folkene som bor der. Han viser videre til utviklingen av samferdselsmidlene, av post, telefon og telegraf som har «forenet de atskilte kontinenter til én stor nasjon».

Langt viktigere enn dette, fortsetter Mott, er dog de åndelige ressurser: de innfødte kirker, bibeloversettelsene og den vesterlandske kristenhet med sine millioner av medlemmer i organiserte menigheter, søndagsskoler, ungdomsbevegelser og misjonsselskaper. Kirken i vesten har nok av arbeidere og av økonomiske midler til å gjennomføre evangeliseringen i vår generasjon, *så sant den enkelte kristen ser sitt ansvar for denne oppgave og er villig til å ofre noe for den*. Om bare en fjerdedel av de protestantiske kristne i vesten ville gi én cent pr. dag til misjonen, ville det bli tilstrekkelig til å gjennomføre den kristne verdensoppgave i dette slektledd!

Så langt Mott i 1900. Slagordet vi her har for oss, var i virkeligheten et genialt grep. Det var en strategisk situasjon i enestående forstand kirken i vesten sto overfor i de to nærmest foregående generasjoner, en situasjon karakterisert av åpne dører og grenseløse muligheter. Hvor ganske annerledes dypt

rotfestet og vidt utbredt ville ikke det kristne budskap ha vært i Asia og Afrika i dag om kirken i vesten i første halvdel av dette århundre hadde helhjertet tatt opp utfordringen og satt alle krefter inn i forkynnelsen av evangeliet for folkene!

I vår generasjon er det som kjent de stengte grenser og vanskelighetene med å få innreise- og oppholdstillatelse for vesterlandske misjonærer i de nye selvstendige stater som mer og mer preger bildet. Det betyr ikke at det er ute med evangeliet blant de ikke-vesterlandske raser. Slett ikke! Men for kirken i vesten betyr det — og nettopp dette er det rystende alvorlige i situasjonen — at dens innsats-muligheter når det gjelder verdens-evangeliseringen er blitt drastisk redusert.

Hvor radikalt forandret situasjonen er blitt, går fram av en uttalelse av «Whitby 1947» — og av det som hendte senere. I et land som China, heter det i et vedtak fra dette verdensmøte av ledere og eksperter i det kristne misjonsarbeid, kan vi kanskje bare gjøre regning med å kunne fortsette virksomheten i tyve år. *Det ble to år!* Siden 1949 har jordens folkerikeste land — med 500 mill. mennesker — vært stengt for kristen misjon fra vest, ja for kristen misjon utenfra i det hele . . .

Men forøvrig vurderte «Whitby 1947» den nye tid i verdensmisjonen helt riktig: Misjon er i dag en oppgave som *hele* kirken utfører overfor *hele* verden! Og vel å merke: Denne oppgave kan og bør løses i *dette* slektledd!

«Evangeliet skal forkynnes for alle mennesker. Kan det bli forkynt for dem alle i vårt slektledd? Å forkynne er ikke det samme som å omvende. Gud alene kan føre verket fram. Menneskene kan alltid motsette seg hans vilje. Når vi ser hvilken utstrekning kirken har fått i våre dager og hvilke guddommelige og menneskelige kraftkilder den rår over, drister vi oss likevel til å tro at det er mulig, før vår generasjon går i graven, å forkynne evangeliet for så godt som alle mennesker i verden på en slik måte at det blir klart for dem hva tro på Jesus Kristus og forkastelse av ham innebærer.»

Det gamle løsen «Verdens evangelisering i dette slektledd» er altså fremdeles aktuelt. Kirkens misjonsansvar har aldri

vært større enn nettopp nå. For bare å minne om noen få enkle men avgjørende kjensgjerninger:

For det første: Verden er blitt én! Rasene, folkene, kontinentene, landene er rykket hverandre nærmere enn noen sinne. Vi er blitt gjensidig avhengig av hverandre i en grad som vi tidligere trodde ikke ville ha vært mulig. Var det allerede i 1900 slik at vestens vitenskap og teknikk hadde «forenet de atskilte kontinenter til én stor nasjon» (jfr. Mott-sitatet ovenfor), hva skal vi så si om stillingen i dag — i jetflyenes, kringkastings og fjernsynets århundre?

For det annet: Vi har gått inn i atomalderen! Denne kjensgjerning *må* sette en egen aksent over evangeliseringen, og NB evangeliseringen i *dette* slektledd. Kongens ærend har alltid hatt hast. Men i dag mer enn noen sinne. Frigjøringen av atomkreftene, er det med rette blitt sagt, «er en appell til alle kristne om bønn og arbeid for verdens omvendelse, en appell langt mer inntrengende enn noen annen som er gått ut siden mennesket korsfestet sin Frelser».

For det tredje: De fargede rasene — folkene i Asia og Afrika — har gjort sin entré på verdenshistoriens skueplass! De har revet seg løs — eller er i ferd med å rive seg løs — fra den hvite manns herredømme, og vil fra nå av i stigende grad komme til å bestemme verdensutviklingen. Fremtiden hører de ikke-vesterslandske kontinenter til, disse kontinenter hvor to tredjedeler av menneskeslekten har sitt hjem, hvor befolkningen øker med mange millioner hvert eneste år (400 mill. bare i løpet av siste slektledd!), hvor det finnes alle de råstoffer og naturherligheter verden i dag trenger, og hvor det foregår en omveltning — politisk, sosial, økonomisk, teknisk, kulturell — i et omfang og i et tempo som er uten sidestykke i historien.

Dette er situasjonen i den kristne verdensmisjon anno Domini 1957. Denne generasjon av kristne — i øst som i vest — har i sannhet et veldig ansvar for forkynnelsen av evangeliet blant folkene. Hva vestens kirker angår, er — som vi har nevnt — ekspansjonsfeltet i geografisk forstand blitt drastisk beskåret, men desto mer vil det kreves av oss i innsats på den indre og

avgjørende front — innsats i tro og bønn, i kjærlighet og utholdenhet, i offervilje, ydmykhet, visdom og samhold.

Innsats i tro og bønn! Vi har med hensikt gitt disse ordene vekt ved å nevne dem først. John Eliot, en av merkesmennene i misjonshistorien, formulerte sitt livsprogram slik: «Bønn og arbeid gjennom tro på Jesus Kristus utretter hva som helst» (Prayer and pains, through faith in Jesus Christ, will accomplish anything).

Det er først og fremst *denne* sannhet situasjonen i dag understreker for oss. Kanskje vårt misjonsarbeid i altfor høy grad var blitt bestemt av våre egne anstrengelser? Kanskje vi sto i fare for å sette vår lit til ytre organisasjon, pengeinnsamlinger, statistiske resultater?

Historiens herre minner oss i dag om at det er *han* som kaller, dyktiggjør, leder, gir vekst. Han *alene*! Det er *derfor* det nytter!

«Meg er gitt all makt i himmel og på jord, gå *derfor* ut . . . »
Tro og bønn i Jesu navn utretter hva som helst!